

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2007-2008

29 JANUARI 2008

Wetsvoorstel tot wijziging van het Strafwetboek en van de wet van 9 april 1930 tot bescherming van de maatschappij tegen abnormalen, gewoontemisdadigers en plegers van bepaalde seksuele strafbare feiten, wat de herhaling betreft

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN MEVROUW CROMBÉ-BERTON

Art. 2

Dit artikel vervangen als volgt :

« Art. 2 — *In het Strafwetboek wordt een 55bis ingevoegd, luidende :*

« Art. 55bis. *Hij die, na tot een gevangenisstraf van ten minste drie jaar te zijn veroordeeld, voordat tien jaar zijn verlopen sinds hij zijn straf heeft ondergaan of sinds zijn straf verjaard is, een misdaad pleegt die gestraft wordt met tijdelijke opsluiting, kan worden veroordeeld tot een straf van vijf jaar boven het maximum van de straf, bij de wet op de misdaad gesteld. »*

Verantwoording

De wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het

Zie :

Stukken van de Senaat :

4-330 - 2007/2008 :

Nr. 1 : Wetsvoorstel van mevrouw Crombé-Berton en de heer Roelants du Vivier.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2007-2008

29 JANVIER 2008

Proposition de loi modifiant le Code pénal et la loi du 9 avril 1930 de défense sociale à l'égard des anormaux, des délinquants d'habitude et des auteurs de certains délits sexuels, en ce qui concerne la récidive

AMENDEMENTS

N° 1 DE MME CROMBÉ-BERTON

Art. 2

Remplacer cet article par ce qui suit :

« Art. 2. — *Un article 55bis, rédigé comme suit, est inséré dans le Code pénal :*

« Art. 55bis. *Quiconque, ayant été condamné à un emprisonnement de trois ans au moins, aura commis, avant l'expiration de dix ans depuis qu'il a subi ou prescrit sa peine, un crime puni de la réclusion à temps, pourra être condamné à une peine de cinq ans au-dessus du maximum porté par la loi contre le crime. »*

Justification

La loi du 17 mai 2006 relative au statut juridique externe des personnes condamnées à une peine privative de liberté et aux

Voir :

Documents du Sénat :

4-330 - 2007/2008 :

N° 1 : Proposition de loi de Mme Crombé-Berton et M. Roelants du Vivier.

slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten maakt net zoals de zogenaamde wet-Lejeune die ze opheft, een onderscheid tussen veroordeelden die voor het eerst zijn veroordeeld en recidivisten wat de toelaatbaarheid van hun aanvraag tot voorwaardelijke invrijheidsstelling betreft.

De wet bepaalt immers dat iemand die voor het eerst is veroordeeld tot een vrijheidsstraf van 3 jaar of minder (art. 25, § 1) alsook tot een vrijheidsstraf van 3 jaar of meer (art. 25, § 2, a)) voorwaardelijk in vrijheid kan worden gesteld voorzover de veroordeelde een derde van zijn straf heeft ondergaan, terwijl iemand in staat van wettelijke herhaling die is veroordeeld tot een vrijheidsstraf van 3 jaar of meer pas in vrijheid kan worden gesteld nadat hij twee derden van zijn straf heeft ondergaan (art. 25, § 2, b)). Voor personen die zijn veroordeeld tot een levenslange vrijheidsstraf wordt er tevens een onderscheid gemaakt naargelang de persoon voor het eerst is veroordeeld (mogelijke invrijheidsstelling na 10 jaar van de straf) dan wel zich in staat van herhaling bevindt (mogelijke invrijheidsstelling na 16 jaar van de straf) (art. 25, § 2, c)).

De artikelen 54 tot 57 van het Strafwetboek, die de gevallen opsommen die als herhaling kunnen worden beschouwd, voorzien niet in de herhaling van misdada na wanbedrijf. Iemand die een wanbedrijf en vervolgens een misdada heeft gepleegd, wordt dan ook beschouwd als een persoon die voor het eerst is veroordeeld.

Eenzijds kan de feitenrechter bijgevolg de strafmaat voor dit tweede misdrijf niet verhogen en anderzijds kan de veroordeelde zijn voorwaardelijke invrijheidsstelling aanvragen nadat hij een derde van zijn straf heeft uitgezeten indien het gaat om een tijdelijke veroordeling en nadat hij 10 jaar van zijn straf heeft uitgezeten indien het gaat om een levenslange veroordeling.

De indiener van het amendement is van mening dat deze situatie noch voor de dader, noch voor de samenleving een goed signaal is. Hoewel in het kader van een eerste misdrijf een voorwaardelijke invrijheidsstelling een adequate oplossing is met het oog op een optimale re-integratie van de veroordeelde, moet de straf in het geval van een tweede misdrijf hoofdzakelijk bedoeld zijn om de maatschappij te beschermen. De vrijheidsberoving moet bijgevolg langer zijn.

Dit amendement strekt er dan ook nog steeds toe de herhaling van misdada na wanbedrijf in te voeren. In vergelijking met het oorspronkelijke wetsvoorstel integreert deze benadering deze nieuwe vorm van recidive evenwel op harmonieuzere wijze in de reeks verschillende gevallen van recidive die reeds in het Strafwetboek opgenomen zijn.

Om deze doelstelling te bereiken, is de ernst van het oorspronkelijke misdrijf dat de basis vormt voor de recidive, in dit amendement groter dan in het wetsvoorstel.

Eenzijds moet het oorspronkelijke wanbedrijf een gevangenisstraf van 3 jaar, al dan niet met uitstel, tot gevolg hebben gehad. Bijgevolg wordt geen rekening gehouden met minder ernstige wanbedrijven. Anderzijds moet het misdrijf dat de recidive verantwoordt, zijn gepleegd binnen een termijn van 10 jaar sinds de veroordeelde zijn straf heeft ondergaan of zijn straf is verjaard. De termijn is twee keer zo lang als die welke geldt bij herhaling van wanbedrijf na wanbedrijf (art. 56 van het Strafwetboek) omdat in het geval van herhaling van misdada na wanbedrijf de ernst van de misdrijven is toegenomen.

Aangezien de terbeschikkingstelling fundamenteel werd gewijzigd tijdens de vorige zittingsperiode door de goedkeuring van de wet van 26 april 2007 betreffende de terbeschikkingstelling van de strafuitvoeringsrechtbank die binnenkort in werking treedt, is de indiener van het amendement van oordeel dat deze materie niet meer dient te worden gewijzigd.

droits reconnus à la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine opère, tout comme la loi dite Lejeune qu'elle abroge, une distinction entre le délinquant primaire et le délinquant récidiviste quant à l'admissibilité de sa demande de libération conditionnelle.

En effet, elle prévoit qu'un délinquant primaire condamné à une peine privative de liberté de 3 ans ou moins (art. 25 § 1er) ainsi qu'à une peine privative de liberté de 3 ans ou plus (art. 25 § 2, a)) est admissible à la libération conditionnelle après avoir subi 1/3 de sa peine tandis que le condamné à une peine privative de liberté de 3 ans ou plus en état de récidive légale ne l'est qu'après en avoir subi 2/3 (art. 25 § 2, b)). Une distinction est également prévue pour la personne condamnée à la peine privative de liberté à perpétuité suivant qu'elle est délinquant primaire : admissible à la libération conditionnelle après avoir purgé 10 ans ou récidiviste : admissible à la libération conditionnelle après avoir purgé 16 ans (art. 25 § 2, c)).

Or, les articles 54 à 57 du Code pénal, qui énumèrent les différentes circonstances qui peuvent constituer la récidive, ne prévoient pas la récidive de crime sur délit. Dès lors, une personne ayant commis un délit puis un crime sera considérée comme délinquant primaire.

Par conséquent, d'une part, le juge du fond ne pourra pas augmenter la peine encourue pour cette seconde infraction et, d'autre part, le condamné pourra demander sa libération conditionnelle après avoir purgé un tiers de sa peine s'il s'agit d'une condamnation à temps et après avoir purgé 10 ans s'il s'agit d'une condamnation à perpétuité.

L'auteur de l'amendement estime que cette situation n'est un bon signal ni pour le délinquant, ni pour la société. En effet, si dans le cadre de la commission d'une première infraction, une libération conditionnelle à un tiers de la peine est adéquate en vue d'assurer une réinsertion optimale du condamné, l'objectif essentiel de la peine en cas de commission d'une seconde infraction doit être la protection de la société. Il est donc nécessaire que la privation de liberté soit plus longue.

Dès lors, le présent amendement vise toujours à introduire la récidive de crime sur délit. Cependant, comparativement à la proposition de loi initiale, l'option prise ici intègre de manière plus proportionnée ce nouveau type de récidive aux différentes hypothèses de récidive déjà envisagées par le Code pénal.

En ce qui concerne la manière d'aboutir à cet objectif, l'amendement prévoit une gravité de l'infraction initiale servant de base à la récidive plus importante que la proposition de loi.

D'une part, le délit initial doit avoir entraîné un emprisonnement de 3 ans que ce soit avec ou sans sursis. Dès lors, les délits présentant une gravité moyenne ne seront pas pris en considération. D'autre part, le crime justifiant la récidive doit être commis dans les 10 ans écoulés depuis que le condamné a subi ou prescrit sa peine initiale. Le délai est le double de celui qui est prévu en cas de récidive de délit sur délit (art. 56 du Code pénal) car dans l'hypothèse de récidive de crime sur délit, il y a une aggravation de la délinquance.

Étant donné que la mise à la disposition a été fondamentalement modifiée sous la législature précédente par l'adoption de la loi du 26 avril 2007 relative à la mise à la disposition du tribunal de l'application des peines qui entrera prochainement en vigueur, l'auteur de l'amendement estime qu'il n'y a plus lieu de modifier cette matière.

Nr. 2 VAN MEVROUW **CROMBÉ-BERTON**

Opschrift

Het opschrift vervangen als volgt :

« Wetsvoorstel tot invoeging van een artikel 55bis in het Strafwetboek met het oog op de invoering van de herhaling van misdaad na wanbedrijf »

Verantwoording

Aanpassing noodzakelijk naar aanleiding van amendement nr. 1.

Nr. 3 VAN MEVROUW **CROMBÉ-BERTON**

Art. 3

Dit artikel doen vervallen.Nr. 4 VAN MEVROUW **CROMBÉ-BERTON**

Art. 4

Dit artikel doen vervallen.N° 2 DE MME **CROMBÉ-BERTON**

Intitulé

Remplacer l'intitulé comme suit :

« Proposition de loi insérant un article 55bis dans le Code pénal en vue d'introduire la récidive de crime sur délit »

Justification

Adaptation nécessaire suite à l'amendement n° 1.

N° 3 DE MME **CROMBÉ-BERTON**

Art. 3

Supprimer cet article.N° 4 DE MME **CROMBÉ-BERTON**

Art. 4

Supprimer cet article.

Marie-Hélène CROMBÉ-BERTON.